

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№46 Б А С П А С Ө З Р Е Л И З І
2014 жылғы 18 маусым**

***Қаржы ұйымдарының
клиенттердің салықтық
резиденттігін белгілеуі туралы***

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2014 жылғы 1 шілдеден бастап «Шетелдік шоттарды салықтық бақылау туралы» АҚШ Заңы (бұдан әрі – FATCA) ережелерінің қолданысқа енгізілетінін хабарлайды. Құжат, атап айтқанда, қаржы ұйымдарының клиенттерге шоттар ашқан (шарттар жасаған) кезде, сондай-ақ нақты клиенттері тиісті көрсетілетін қызметтер алу үшін өтініш жасаған кезде олардың салықтық резиденттігін белгілеуді көздейді.

АҚШ-тың салық органдарының АҚШ салық төлеушілеріне тиесілі және бүкіл әлем бойынша қаржы ұйымдарындағы активтер (шоттар, өнімдер) туралы ақпаратты алуы FATCA-ның негізгі мақсаты болып табылады.

Қазіргі уақытта FATCA-ның ережелерін іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі АҚШ-пен салық ақпаратын өзара алмасу туралы келісімге қол қою жөнінде жұмыс жүргізуде.

Осылайша, 2014 жылғы 1 шілдеден бастап мынадай жағдайларда жеке және заңды тұлғалар өз салықтық резиденттігі туралы, сондай-ақ заңды тұлғалардың бенефициарлық меншік иелерінің¹ салықтық резиденттігі туралы мәліметтерді ұсынуы қажет:

- Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі лицензиясының негізінде не осындай ұйымдардың, оның ішінде «Қазпошта» АҚ-тегі қызметті реттейтін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес екінші деңгейдегі банктерде, ұйымдарда және осындай қызметтерді көрсететін өзге де коммерциялық ұйымдарда банк шоттарын, сондай-ақ бағалы қағаздарды, қаржы құралдарын және өзге де активтерді есепке алу үшін шоттарды ашқан кезде;

---

¹ «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне заңсыз жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға және ақшаны қолма-қол ақшаға айналдыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 10 маусымдағы № 206-V Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бенефициарлық меншік иесі деп жарғылық капиталға қатысу үлестерінің не заңды тұлға-клиенттің, ал оған тең клиентті өзгеше бақылауды жүзеге асыратын не соның мүддесіне сәйкес клиент ақшамен және (немесе) өзге мүлікпен операциялар жасайтын жеке тұлғаның орналастырылған (артықшылық берілгендерін және қоғам сатып алғандарды шегергенде) акцияларының жиырма бес пайызынан артығы тікелей немесе жанама тиесілі жеке тұлға түсініледі.

- брокер-дилерлермен брокерлік (дилерлік) қызмет көрсетуге арналған шарттарды жасаған кезде;

- инвестициялық портфельді басқарушылармен инвестициялық портфельді басқаруға арналған шарттарды жасаған кезде;

- қызметін «өмірді сақтандыру» саласы бойынша жүзеге асыратын сақтандыру ұйымдарымен жинақтаушы сақтандыру шарттарын жасаған кезде.

Салықтық резиденттік туралы мәліметтерді 2014 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша қолданыстағы (ашық) шоттары және жасалған шарттары бар клиенттерге тиісті қаржы ұйымдарының сұратуы бойынша да ұсыну қажет.

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне заңсыз жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға және ақшаны қолма-қол ақшаға айналдыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 10 маусымдағы № 206-V Қазақстан Республикасының Заңымен (бұдан әрі – Заң) қаржы ұйымдарына клиенттен (оның өкілінен) клиентті (оның өкілін) сәйкестендіруге, бенефициарлық меншік иесін анықтауға қажетті мәліметтер мен құжаттар ұсынуды талап ету құқығы беріледі. Сонымен қатар Заңның нормаларына сәйкес қаржы ұйымдары салықтық резиденттік, қызмет түрі және жасалатын операцияларды қаржыландыру көзі туралы мәліметтерді талап етуге құқылы, ал клиент мұндай мәліметтерді беруге міндетті.

Клиенттердің жоғарыда көрсетілген мәліметтерді ұсынбауы іскерлік қатынастарды орнатудан бас тартуға не тоқтатуға апаратын болады.

Заңның тиісті нормалары 2014 жылғы 15 желтоқсаннан бастап қолданысқа енгізіледі.